Ner 31. ROK 1834. PIĄTEK 7 LUTEGO.

Pismo to wychodzi codziennie oprócz świąt uroczystych w drukarni St. Gieszkowskiego.

Prenumerata kwartalna w raz z Rozmaitościami kosztuje Złp. 12. miesięczna Złp. 5.

IMIONA RZYMSKIE. Dziś Romualda Opata

IMIONA SŁAWIAŃSKIE. Dziś Sulisław błogosł.

Gazeta Krakowska.

OBSERWACYE METEOROLOGICZNE

Barometr zredukowany na 0° Reaumura.

Dzień godzina	Barometr na 0° R.	Therm:	Higrometr	Wiatr	Stan Atmosf.	UWAGI.
7 27	,, 8, 510	— 1,9	— 6.8	Wschodni średni	Pochmurno	
12	,, 8, 476	+ 0,4	7.7	słaby	,, ,,	
6 3	,, 8, 470	+ 0,3	7.0	,, ,,	,, ,,	
9	,, 8, 516	— 1,7	— 7,8	,, ,,	,, ,,	

Część Urzędowa.

KRAKÓW.

Prawnie zajęty dochód z stancji w domu w mieście żydowskiem przy Krakowie pod Nro 105 sytuowanym, będzie d. 11 Lutego 1834 r. o godzinie 10 z rana w tymże samym domu przez publiczną licytacją w trzech letnią dzierżawę wypuszczony; chęć otrzymania takowej dzierżawy mający, stawi się w miejscu i na terminie vadjum złp. 40 zaopatrzony, przed samą licytcją warunki i szacunek dzierżawy oznajmione zostaną.

Kraków dnia 6 Lutego 1834 roku.

Wojciech Dziarkowski, K. S.

Część Nieurzędowa.

POLSKA

Warszawa 31 *stycznia.*

O nauce gospodarstwa wiejskiego w ogólności, a mianowicie: O potrzebie i pożytkach szkół praktycznych rolniczych w celu kształcenia zdatnych gospodarzy; niemniéj jakie nauki, w jakim obrębie i jakim sposobem w instytutach podobnego rodzaju, wykładane bydź powinny, przez Michała Oczapowskiego. — Sam tytuł tego dzieła oznacza dosyć dokładnie zamiar autora. W rozwinięciu założenia swojego wykazuje w sposobie prostym i trafiającym do przekonania jak mylnem jest zdanie, na nieszczęście dosyć jeszcze upowszechnione że do gospodarstwa niepotrzeba żadnych nauk i wiadomości. W teraźniejszym stanie stósunków społecznych, rolnictwo równie jak handel i przemysł nie obejdzie się bez nauki. Instytuta specjalne dla rolników są do tego celu najwłaściwsze W nich praktyka łączy się z teorją, a nauki przyrodzone i technologiczne wykładane są jako pomocnicze o ile się dla rolnika przydadzą. Autor tego dziełka, którego liczne pisma o gospodarstwie noszą na sobie wypróbowanéj użyteczności cechę, który w byłym uniwersytecie Wileńskim był nauczycielem rolnictwa, na doświadczeniu oparł plan swój co do założenia specjalnéj szkoły rolniczéj. Spodziewać się trzeba, że jego praca zwróci na siebie uwagę powszechną, sprostuje niedokładne wyobrażenia o rolnictwie uważaném jako umiejętność i korzystne owoce przyniesie. *(K. W.)*

ROSSJA.

Petersburg 16 *stycznia.*

Między ukazami Rządzącego Senatu, jest następujący: ukazem Cesarskim danym Rządzącemu Senatowi w dniu 3 Grudnia z. r., rozkazano co następnje: »z powodu przedstawienia Kijowskiego wojennego Gubernatora o ustanowienie Sądów Sumnienia w gubernjach zostających pod jego zarządem, biorąc na uwagę, że nie tylko w tych, lecz i we wszystkich zachodnich gubernjach, sądownictwa ustanowione zostały na wzór Wielko-Rossyjskich, i że przeto wprowadzenie Są-

dów Sumnienia we wszystkich tych gubernjach może bydź pożytecznem; zgodnie ze zdaniem Rady Państwa, rozkazujemy: 1) ustanowić Sądy Sumnienia w gubernjach: Wileńskiej, Grodzieńskiéj, Mińskiéj, Wołyńskiéj, Podolskiéj, Kijowskiéj i obwodzie Białostockim, na tych samych zasadach, na jakich sądy takowe istnieją w gubernjach Wielko-Rossyjskich. 2) Otwarcie tych sądów i wybór do nich sędziów i assessorów, odbydź przy nastąpić mających w każdéj z tych gubernji nowych wyborach szlacheckich.

Wychodzący w Wilnie dziennik, pod tytułem: «Kurjer Wileński» który dotąd wydawano w języku polskim, od nowego roku zaczął wychodzić w językach rossyjskim i polskim. *(K.W.)*

AUSTRJA

Wiedeń 25 *Stycznia.*

N. Pan, uznając zasługi c. k. radzcy legacji barona Wilhelma Pflügl, położone przezeń jako c. k. kommissarza, podczas reorganizacji Rzpltéj Krakowskiéj, przedsięwziętéj r. z. przez trzy opiekuńcze Najjaśn: Dwory Austrji, Rossji i Prus, raczył mu nadać harakter c. k. radzcy nadwornego. *(G. L.)*

Ze Lwowa 23 *Stycznia.*

JO. książe arcybiskup Pragski, hr. z Posławic Skarbek Ankwicz, były arcybiskup lwowski i prymas królestw galicji i lodomerji, wyjechał dnia 21 stycznia r. b. do Pragi. Przed wyjazdem swoim pożegnał duchowieństwo i chrześcian archj-djecezji lwowskiéj o. ł. listem pasterskim, pełnym namaszczenia i wymowy duchownéj. Ze wstępu listu tego przytaczamy następujące miéjsce: »Udaję się do pobratymczego narodu, gdzie jeden z poprzedników moich (S. Wojciech) był ów, któren duchem prawdy i życia natchniony, świętą wiarę katolicką wniósł i rozkrzewił w ojczyźnie mojéj; za co Bogu u tronu łaski najgorętsze złożyć dzięki w stolicy królestwa czeskiego mym będzie obowiązkiem. Jednak, pomimo zupełnego poddania się pod wolę Boską, szczerze wyznać muszę, iż z wielką boleścią rozłączam się od tych, między którymi lat ośmnaście iako ziomek i arcy-pastérz przeżyłem.»

FRANCJA.

Paryż 20 *Stycznia.*

Gazette de Françe donosi: na giełdzie wieść krążyła iż pan Bignon wchodzi do ministerjum w miejsce xcia Broglie, ministra spraw zagranicznych.

Według listów prywatnych z Madrytu rozwiązanie ministerjum dotychczasowego już nastąpiło, zatrudniano się wyborem nowych członków do gabinetu, działo się to w porozumieniu i za wspólną radą rejencjiną.

W liście pisanym z nad brzegów Bidassoa z d. 18 b. m. »Powstanie się szerzy z taką energją jak w Bissacja. Drogi są przez małe oddziały karolistów niepokojone tak dalece, że bez eskorty nie można się puszczać w podróż. — Angielski goniec jadący z Madrytu pod Villabona, napadnięty został, lecz oddział wojska towarzyszący jemu odpędził karolistów i tym sposobem z rąk ich się wydobył. — Kurjer Sardyński przed dwoma dniami był przez tychże zatrzymany i w góry uprowadzony; odtąd nic nie słychać co się znim stało. Kurjer handlowy szczęśliwie przecież tę drogę przebył.

Z Bajonny z d. 21 b. m., donoszą: »Listy z Madrytu potwiérdzają wiadomość o sprzysiężeniu się na życie królowéj Izabelli i jéj młodszéj siostry. Odkrycie tego spisku, dwunastoletniemu dziecku przypisują. Student miał wykonać ten szkaradny czyn. Do wspólwinnych liczą także 24 halabardzistów, którzy tego wieczora straż trzymali w zamku. Oprócz tych, trzech plebanów i sześciu mnichów aresztowano i do więzienia wtrącono. Mówią także, ale to potrzebuje potwierdzenia, że trzej biskupi i 7 osób wysokiego znaczenia, do tego spisku należały.» Listy handlowe z Madrytu donoszą, że papiery hiszpańskie znacznie się podniosły, a to w skutek pogłoski jakoby rząd hiszpański zamyślał wejść w układy z kolonjami, przez co ciężary publiczne stałyby się znośniejszemi.

Ministerjum hiszpańskie nareszcie zmienionem zostało. W miejsce pana Zea wstąpił p. Martinez de la Rosa. Gazeta angielska Morning Herald takie daje zdanie o nowym hiszpańskim ministrze: »Hiszpanja pod p. Martinez nieinaczéj będzie rządzoną jak pod p. Zea; ten minister pod innym nazwiskiem tych samych zasad trzymać się będzie,

nie posiada on ani zasad liberalnych, ani też zdolności rządzenia.» (*G.R.P.*)

HISZPANJA.

Madryt 13 *Stycznia.*

Francuzkie gazety donoszą z dnia 11 Stycznia z Madrytu: «Kalendarzyk polityczny wydany przez rząd tutejszy, mieści pod Portugalją Don Miguela I, jako Króla; Don Pedra zaś Infantem i Donnę Marję da Glorja Infantką Portugalji mianuje. W artykule o królewsko-hiszpańskim Dworze, nie wymienia Don Carlosa, ani też familji jego, a nawet Xiężnéj Beira. — Jeneralny sztab wojska hiszpańskiego, nie licząc w to jenerałów którzy wrócili za amnestją i jenerałów karolistowskich, zawiéra liczbę po dzień 1 Stycznia 1834 r: jenerałów poruczników 69, jenerałów majorów 163 i 337 brygadjerów. Infant Don Francesco de Paula, w miejsce Don Carlosa który wszelkich cywilnych i wojskowych stopni i tytułów pozbawiony, naczelnym wodzem wojska mianowany.

Mówią tu, że przybyły dziś Hr. Parscnt, Grand hiszpański, przywiózł list od Króla Ludwika Filipa, w którym Król Francuzów radzi królowéj J. Ministerjum dotychczasowe zmienić, a'e ścisłe związki między posłem francuzkim i królową wdową, zdają się tę pogłoskę w wątpliwość podawać. Wczoraj wieczorem odkryto spisek karolistowski, którego członkami były osoby różnego stanu, jako to: duchowni, świeccy i znakomici sędziowie i t. p. Podają nawet że ci nieszczęśliwi pobudzili jednego zagorzałego młodziana do odjęcia życia królowéj rejentce. Ajenci apostolistów starają się klassę ludu pracowitego pieniędzmi do swych zamiarów wciągać, których naczelnicy podostatek mają, zbywa im jednak na odwadzę. (*G.R.P.*)

PORTUGALJA

Lizbona 14 *Stycznia.*

Chronica z d. 3 b. m. podaje jako ważną wiadomość, iż w dniu 12 Grudnia twierdza Marvao przez wojska konstytucyjne napadnięta i zdobyta została. Następnie pisze: znajdująca się tu cytadella z położenia swego niedostępna, potrzebuje choć tylko małych posilków, a trudna będzie do zdobycia. Warownia ta jest we wszelkie potrzeby obficie zaopatrzona, dowództwo nad nią poruczono walecznemu oficerowi brygadjerowi Pinto.— Pod d. 10 b. m. taż gazeta donosi: podług depeszy nadeszłéj w dniu 6 b. m. od korregidora z Acaboa, że to miasto tegóż samego dnia przez 1000 piechoty i 60 jazdy miguelistów, którzy od Leiria ciągnęli attakowane było, lecz po kilku wystrzałach z obu stron nieprzyjaciel cofnął się. (*G.R.P.*)

WŁOCHY

Z Ankony d. 15 *Stycznia.*

W dniu 12 b. m. przybyła gabarra «Finisterre» z 160 rekrutami z Toulonu, i wysadziła wojsko na ląd. — Oczekują tu jeszcze brygu na którym przybędzie 30 artyllerzystów. Wszystko tu spokojnie od czasu jak Galetti i Schelini uwięzieni zostali. Adwokat Lorenzo Lesti, który także miał bydź uwięzionym, potrafił się ratować ucieczką. (*G.R.P.*)

SZWAJCARJA.

Z Zürjch d. 15 *Stycznia.*

(Gaz. rząd.) — Komitet polski w Bern urządza loterją na korzyść przebywających w Szwajcarji polaków. Główną wygranę stanowi skrzynka do podróży z pozłacanego srebra, 2000 fr. wartości, (niegdyś własność Napoleona) którą Ludwik Bonaparte komitetowi w darze ofiarował. (*G. P.*)

TURCJA.

Konstantynopol 10 *grudnia.*

Niedawno sprawiło tu nadzwyczajne wrażenie doniesienie urzędowe, że petycja podpisana przez wszystkich znakomitszych mieszkańców Albanji, została dywanowi przesłaną, z żądaniem nowéj ustawy. Wyliczają nieskończone ucisków, na które kraj ich pod zarządem mianowanych przez Portę paszów i namiestników, jest wystawiony, oświadczają, że dłużéj tego nie mogą znosić. Na ten koniec utworzył się związek reprezentantów różnych miast i wsi całego kraju, który postanowił podać sułtanowi następujące przedstawienie: 1) Aby niezwłocznie zarząd kraju był poruczony osobom obranym przez tych reprezentantów; 2) aby grunta, które Ali pasza przemocą lub podstępem sobie przywłaszczył, i które od czasu jego upadku zostają w ręku rządu, były prawym właścicielom zwrócone; 3) aby wojska sułtana opuściły ich kraj, i aby obronę wąwozów i warowni poruczono krajowym żołnierzom. Jeżeli te żądania będą spełnione, o-

świadczają się bydź gotowymi do płacenia swemu prawemu monarsze, sułtanowi, haraczu rocznego w kwocie, którą im naznaczy. Trudno wiedzieć co sułtan w téj mierze przedsieweźmie. Z powodu swego położenia, może bydź, że się przychyli do tego przedstawienia. Większa część żołnierzy pod namiest: Rumelji, w Monastir, przeszła do powstańców; z posiłkami, które może otrzymać, nic nie wskóra w kraju górzystym i zaludnionym wojowniczemi mieszkańcami. — Reszyd Mehemed pasza, z powodu wielkiéj znajomości charakteru narodu, którą powziął przez 10letni tam pobyt, pewno jest jedynym, który byłby wstanie uspokoić powstańców. Porta zaś niezważając na zasługi jego, chociaż wprzódy dał już dowody swéj waleczności, gdy był namiestnikiem Rumelji, przeznaczyła go do paszalików: Siwas, Diarbeki i tam daléj, zostawiając w tak krytycznym czasie kierunek interessów w ręku najniezdolniejszych ludzi. Podróżny przybywający właśnie z Albanji potwierdza powyższe wiadomości. Sądząc z powszechnego usposobienia umysłów w różnych zwiedzanych przezeń powiatów, jak i z środków obrony, które posiadająl, zdaje się, iż powstańcy dopną swego celu. *(G. N. P.)*

Nro 14,690. 2. — *p. D. s.*

UWIADOMIENIE.

C. K. do sprzedaży dóbr skarbowych w Galicji ustanowiona kommissja czyni wiadomo, że dnia 14 Marca 1834 roku, o godzinie 10téj przed południem w budynku gubernialnym we Lwowie 2gi oddział państwa kameralnego Krzeczów, w cyrkule Bocheńskim położonego, z posad: Przyborów, Łęki, Rysie i Rudy składającego się przez publiczną licytacją sprzedawany będzie.

Cena fiskalna wynosi 23,953 złr. 53 3/4 kr. w M. K., któréj 10ta część przed licytacją w gotowiźnie albo w papierach stanu na oddawcę w M. K. brzmiących, podług ich wartości obiegowéj złożyć lub też hypotecznie zabespieczyć należy.

Dla ułatwienia tym licytantom, którzy dla wielkiéj odległości, lub dla innych przyczyn na licytacji bydź nie mogą, albo publicznie licytować nie chcą, dozwolono zostaje, by oferty na piśmie przed licytacją, albo podczas téjże przesłali, lub też do kommissji licytacji pod pieczęcią podali; lecz takowe oferty muszą;

a) w sobie oznaczoną słowy i liczbą wyrazić się mającą summę w M. K. zawiérać; a zatém na takie oferty które tylko na pewne procenta, albo na pewną summę nad ofertę, na licytacji osiągnioną, lub przez innego oferenta podaną opiewają, względu miano nie będzie;

b) w tychże offertach zawierać się powinno, że oferent wszystkim warunkom licytacji ulegać chce, które w protokóle licytacji umieszczone są, i przed rozpoczęciem licytacji przeczytane będą;

c) do oferty załączone bydź musi 10 procentowe wadjum ceny fiskalnéj, w gotowiźnie albo w obligacjach na imię oddawcy opiewających, i procent w M. K. przynoszących podług ich kursu obrachowanych; nakoniec

d) takowa oferta podpisaną bydź musi przez oferenta imieniem i nazwiskiém rodzinném, z dołożeniem godności i miejsca pobytu oferenta.

Zapieczętowane offerty po skończonéj ustnéj licytacji zostaną rozpieczętowane. Oferta zawierająca w sobie najwyższą summę jest stanowczą, i oferent zaraz jako najwięcéj podający, do protokółu licytacji wpisanym zostanie. Gdyby oferta na piśmie podana, z osiągnioną na licytacji największą ofertą równa była, natenczas otrzyma piérwszeństwo ustny licytant, jeżeliby zaś dwie lub więcéj offert na piśmie równą summę w sobie zawierały, natenczas kommissja licytacji zaraz przez los rozstrzygnie, któremu z oferentów dobra przyznane bydź mają.

Rubryki przychodów są.

a) w gruntach dominikalnych:

7	morgów	1472 kwad. sąż:	pola ornego,
8	-	493 -	- łąk,
93	-	201 5/6 -	- pastwisk,
48	-	1486 -	- stawów,
749	-	1239 -	- lasów.

b) w daninach inwentarskich:

52	korcy	6 3/6 garncy	przenicy,
277	-	27 2/6 -	żyta,
272	-	14 2/6 -	jęczmienia,
156	-	31 4/6 -	owsa.

208 parobydlnych dni pańszczyzny ciągléj,
667 dni pieszych,
592 złr. 45 kr. czynszów domowych i innych.

Wreszcie poddani obowiązani są pańszczyznę ciągłą i pieszą do opędzenia gospodarstwa potrzebną, za cenę abolicjiną odrabiać.

Do tych dóbr należy prawo propinacji, jeden dom zajezdny, dwie szynkownie i prawo polowania.

Reszta warunków, do których także bezpiatne uzdolnienie tabularne dla nabywców chrześcian, tak dla ich osoby, jako też ich potomków względnie tych dóbr należy, będzie podczas licytacji ogłoszoną i można takowe jeszcze wcześniéj w połączonéj c. k. galicjiskiéj administracji przychodów kameralnych, wraz z wykazami dochodów i opisaniem dóbr przejźrzéć.

Wreszcie niezbronno kupującym te dobra ze wszystkiemi do nich należącemi częściami oglądać.

Przez c. k. do przedaży dóbr skarbowych w galicji ustanowioną kommissję.

We Lwowie d. 8 Stycznia 1834 r.

Jan Pawlikowski K. G. (2 r.)